

Tallinna Ülikool
Loodus- ja terviseteaduste instituut
Psühholoogia ja käitumisteaduste akadeemiline suund

Kunstiteraapiate magistriõppe

PRAKTIKAJUHEND

KUR7121.LT Loovteraapia praktika I (4 EAP)

KUR7122.LT Loovteraapia praktika II (6 EAP)

KUR7123.LT Loovteraapia praktika III (6 EAP)

Kinnitatud 12.04.2018
Kehtib alates 2018/2019
õppeaasta sügissemestrist

SISSEJUHATUS

TLÜ loodus- ja terviseteaduste instituudi (edaspidi: ülikool) kunstiteraapiate eriala magistriõppe jooksul sooritab üliõpilane oma spetsialiseerumissuunal (visuaalkunstiteraapia, muusikateraapia või tantsu- ja liikumisteraapia) neli loovteraapia praktikat (edaspidi: praktika(d)). Praktika I (KUR7121.LT) soortatakse ülikooli juures ja tervishoiu-, hooldus- või haridusasutuses (edaspidi: praktikabaas või asutus). Praktikad II (KUR7122.LT) ja III (KUR7123.LT) sooritatakse praktikabaasis. Praktika IV (KUR7124.LT) toimub ülikooli juures ning sisaldab klienditöid, vaatlusõpet ja teraapiaseansside analüüsi.

Käesolev juhend käsitleb üksikasjalikumalt praktikabaasis läbiviidavaid praktikaid – praktikad I (KUR7121.LT), II (KUR7122.LT) ja III (KUR7123.LT). Praktikad annavad üliõpilasele võimaluse teadmiste ja oskuste omandamiseks ja rakendamiseks loovterapeudi töökeskkonnas. Praktikakohtade valimisel arvestada, et seal on võimalik teha loovteraapia sekkumistasanditest lähtuvalt (diagnostiline, psühhoteraapeutiline, funktsionaalne, rekreatiivne, palliatiivne) kliinilist klienditööd. Magistriõpingute jooksul on soovitatav sooritada praktikad vähemalt kahe erineva kunstiteraapiate sihtgrupiga.

Praktikal juhendab üliõpilast:

- kunstiteraapiate eriala vastutav õppejõud (edaspidi: ülikoolipoolne superviisor) erialaga seotud küsimustes;
- praktikabaasipoolne juhendaja asutuse ja klientidega seotud küsimustes;
- kunstiteraapiate eriala õppe- ja praktikaspetsialist (edaspidi: praktika koordinaator) praktika dokumentatsiooni ja korralduslikes küsimustes.

Erialapraktika on kohustuslik. Praktika käigus tuleb järgida kõiki kunstiteraapiate eriala praktikat reguleerivaid ja suunavaid dokumente (s.h loovterapeudi kutsestandardit (Loovterapeut, tase 7; <http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10543799>) ja Eesti Loovteraapiate Ühingu eetikakoodeksit (<http://www.loovteraapiad.ee/eetikakoodeks.html>)) ning praktikabaasi vastavaid dokumente.

Õpperühmas moodustatakse kovisioonirühmad (magistriõpinguid läbiv fikseeritud rühm, milles osaleb 3-5 magistranti samast õpperühmast) oma õppimiskogemuse reflekteerimiseks, loovteraapia meetodite ja tehnikate praktiseerimiseks, praktikajuhtumite ja teoreetiliste

küsimuste aruteluks, personaalse toetuse saamiseks õpingutega toimetulekuks. Semestri jooksul tuleb leida võimalus vähemalt neljaks kovisioonirühma kohtumiseks. Kovisioonirühma eesmärgiks on toetada loovteraapia praktiliste oskuste ja teoreetiliste teadmiste täiustumist ning personaalset arengut terapeudina. Paralleelselt õppetööga on soovitatav käia eneseteraapias professionaalse loovterapeudi või psühhoterapeudi juures, et saada kliendi kogemus teraapias ja töötada läbi personaalsed teemad, et hoida ära neist põhjustatud takistused praktika läbiviimisel ja õppetöös osalemisel.

1. PRAKTIKA EESMÄRGID

Praktika üldisteks eesmärkideks on luua võimalused:

- õppetöö jooksul omandatud teoreetiliste teadmiste kinnistamiseks,
- oma spetsialiseerumissuuna meetodite ja tehnikate iseseisvaks rakendamiseks klienditöös,
- oma personaalse loovterapeutilise tööstiili kujundamiseks praktilises klienditöös,
- süvendatud teadmiste omandamiseks praktika sihtgrupi kohta juhendamise ja iseseisva erialakirjanduse läbitöötamise kaudu.

Praktika käigus tutvub üliõpilane oma spetsialiseerumissuunast lähtuvalt visuaalkunstiteraapia, muusikateraapia või tantsu- ja liikumisteraapia rakendamise võimalustega praktikabaasis. Praktika üldistest eesmärkidest ja oma praktilistest kogemustest lähtudes püstitab üliõpilane koos asutusepoolse juhendaja ja ülikoolipoolse superviisoriga isiklikud õpieesmärgid ja kavandab abinõud nende saavutamiseks.

Lubamatu on koguda andmeid praktikavälistel eesmärkidel (nt magistritöö jaoks), kui selleks puudub praktikabaasi, juhendajate ja vajadusel ka eetikakomitee kirjalik nõusolek.

PRAKTIKA MAHT JA KORRALDUS

Loovteraapia praktika I (KUR7121.LT)

Praktika maht on 4 EAP (104 tundi), millest ülikooli juures toimub 12 tundi superviseeritud klienditöö õpet ja 12 tundi rühmasupervisiooni ning praktikabaasis 30 tundi klienditöö õpet ja juhendamine vastavalt kokkuleppele praktikabaasiga. Iseseisvat tööd on 50 tundi. Ülikooli juures läbiviidav praktika sisaldab teraapiaõpet supervisioonirühmas, kus harjutatakse teraapiatehnikaid ja saadakse terapeudi, kliendi ja vaatleja kogemus, mida reflekteeritakse ja analüüsitakse rühmas ja dokumenteeritakse praktikapäevikus. Praktikabaasis läbiviidav praktika toimub professionaalse loovterapeudi juhendamisel ja sisaldab loovteraapia seansside vaatlust või osalusvaatlust teraapiarühma liikmena, professionaalse loovterapeudi assistendina läbiviidud teraapiaseansse ja terapeudina läbiviidud teraapiaseansse (viimast soovitavalt 10 seanssi, kuid sõltub praktikandi ettevalmistusest terapeudi tööks), teraapiaseansside ettevalmistamist, dokumenteerimist ja analüüsi. Iseseisev töö hõlmab ka sihtgruppi käsitleva erialakirjanduse läbitöötamist ja praktika aruande koostamist.

Loovteraapia praktika II (KUR7122.LT) ja loovteraapia praktika III (KUR7123.LT)

Praktika maht on 6 EAP (156 tundi), mis sisaldab praktikabaasiga tutvumist, 70 akadeemilist tundi juhendatud klienditööd asutuses (millest 10 tundi võib olla loovteraapia seansside vaatlust ja kuni 20 tundi professionaalse loovterapeudi assistendina läbiviidud seansse), minimaalselt 24 tundi rühmasupervisiooni ülikoolis, teraapiaseansside ettevalmistamist, dokumenteerimist ja analüüsi, sihtgruppi käsitleva erialakirjanduse läbitöötamist, osalemist praktikabaasi meeskonnas ja koosolekutel, praktika aruande koostamist.

Praktika **II ja III** raames arvestatakse üksikklientide, rühmade, perede ja paaridega läbiviidud teraapiaseansse. Praktikatumid peavad sisaldama teraapia läbiviimist nii üksikklientide kui rühmadega (soovitavalt vähemalt kolmandik üht või teist). Lähtuvalt sihtgrupist ja kokkuleppest asutusepoolse juhendajaga võib kaks praktikanti koos läbi viia klienditööseansse, jälgides, et mõlemad saavad olla võrdselt nii terapeudi kui assistendi rollis.

Praktikate käigus omandab üliõpilane järgmised oskused:

- oskus rakendada loovteraapia meetodeid ja tehnikaid kliendi tervise edendamise eesmärkidel;
- oskus teraapiaprotsessi planeerida, läbi viia, dokumenteerida, analüüsida;
- oskus esitleda teraapiajuhtumeid;
- oskus töötada loovterapeudina ravimeeskonnas;
- oskus tutvustada loovteraapiat praktikabaasi teistele spetsialistidele;
- oskus kasutada rühmapotentsiaali supervisioonis.

Praktikad on reguleeritud praktikalepinguga (vt punkt 4).

Enne praktika alustamist koostab üliõpilane koos praktikabaasipoolse juhendaja ja ülikoolipoolse superviisoriga praktika plaani (vt punkt 4 ja lisa 1) ja allkirjastab praktikalepingu (vt punkt 4).

Praktika lõpeb arvestusega. Arvestuse aluseks on praktikalepingu (vt punkt 4) täitmine, asutusepoolse juhendaja poolt allkirjaga kinnitatud praktika aruanne (vt punkt 5) ja selle juurde kuuluv dokumentatsioon, aktiivne osalemine ülikooli juures rühmasupervisioonides ja kovisioonirühma töös. Praktika arvestuse kohta vaata ka punkt 6.

Praktika I, II ja III sooritamiseks vajalikud tegevused:

- **Praktikabaasi valimine ja kinnitamine.** Praktikabaasi valib üliõpilane konsulteerides ülikoolipoolse praktika superviisoriga (spetsialiseerumissuuna õppejõuga) ja praktika koordinaatoriga.

Soovitav praktikakoha teatab üliõpilane praktika koordinaatorile Praktika I puhul hiljemalt **semestri teise kuu 5. kuupäevaks**, Praktika II ja III puhul hiljemalt **semestri esimese kuu 5. kuupäevaks**.

Praktika koordinaator peab esmaseid läbirääkimisi praktikabaasidega (praktikabaasi informeerimine üliõpilase soovist selles asutuses praktikat sooritada, kokkuleppimine praktikabaasipoolse juhendaja/juhendamise, võimalike praktika toimumise aegade ja eeltingimuste, samas asutuses praktikat sooritavate üliõpilaste arvu jms osas) ja vormistab praktika lepingud.

Praktikale saavad minna vaid need üliõpilased, kellel on sõlmitud kolmepoolne praktikaleping.

Loodus- ja terviseteaduste instituut võib teha ettekirjutusi praktikabaaside valiku osas lähtuvalt arendatavatest kunstiteraapiate rakendus- ja uurimissuundadest ning üliõpilase õppetööst sooritustest ja senisest praktikast.

- **Praktikalepingu sõlmimine.** Praktikaleping (edaspidi ka: leping) on praktika läbiviimisega seonduvaid üksikasju käsitlev dokument (vt ka punkt 4). Leping sõlmitakse praktikabaasi, ülikooli ja üliõpilase vahel enne praktika alustamist (II ja III praktika puhul semestri esimese kuu jooksul).

Leping allkirjastatakse üldjuhul digitaalselt. Praktika koordinaator edastab lepingu elektroonselt kõikidele allkirjastajatele.

Juhul, kui digitaalne allkirjastamine ei ole võimalik, allkirjastatakse leping paber kandjal. Sel juhul saab üliõpilane praktika koordinaatorilt ülikooli poolt allkirjastatud lepingu kolmes eksemplaris, kinnitab lepingu oma allkirjaga ning võtab lepingule allkirja praktikabaasi kontaktisikult. Allkirjastatud lepingu üks eksemplar jääb üliõpilasele, üks praktikabaasi kontaktisikule ja ühe eksemplari tagastab üliõpilane praktika koordinaatorile.

- **Praktika läbiviimine.** Üliõpilane viib praktika läbi kooskõlas praktikalepinguga: enne praktika algust koostab koos praktikabaasipoolse juhendaja ja ülikoolipoolse superviisoriga praktika plaani (lisa 1), praktika käigus dokumenteerib järjepidevalt toimuva praktika, arutab praktika käiku asutusepoolse juhendajaga ja teeb koostööd asutuse teiste spetsialistidega, osaleb ülikoolipoolses supervisioonis ja kovisioonirühmas ning kirjutab praktikaaruande (täpsemalt käesoleva juhendi punkt 5). Kui praktikabaas seda nõuab, sõlmib üliõpilane klienditöö läbiviimisel kunstitöö kasutamise kokkuleppe ning võtab kliendi ja/või lapsevanema/hooldaja nõusoleku (vt lisa 7: Kunstitöö kasutamise kokkulepe; lisa 8: Kliendi nõusolek; lisa 9: Lapsevanema/hooldaja nõusolek). Nõusolek tuleb võtta ka juhtudel, kui üliõpilane soovib klienditöö salvestada/pildistada ning seda avalikult kasutada, nt konverentsiettekandes või publikatsioonis.
- **Praktikabaasipoolne tagasiside.** Üliõpilase praktika lõppedes täidab praktikabaasipoolne juhendaja talle koos praktika lepinguga enne praktika algust edastatud tagasiside küsimustiku, arutab tagasisidet praktikandiga ning edastab selle elektroonselt praktikakoordinaatorile (vt lisa 2). Praktika tagasiside küsimustik on failina allalaetav aadressilt <http://www.tlu.ee/lti> õppetöö praktika alajaotusest.

- **Praktika aruande ja praktika lõpetamist kajastavate dokumentide esitamine.** Praktika lõppedes koostab üliõpilane praktika aruande vastavalt juhendile (vt punkt 5) ning esitab oma aruande, mis sisaldab klienditöö päevikut (vt lisa 3), supervisioonipäevikut (vt lisa 4), kovisioonirühma päevikut (vt lisa 5), aruteluks ja kinnitamiseks praktikabaasipoolsele juhendajale. Võimalusel tutvustab üliõpilane oma praktika aruannet praktikabaasis. Arvestuse saamiseks esitab üliõpilane praktika aruande, millele on lisatud praktikabaasipoolse juhendaja vormikohane tagasiside (vt lisa 2) kokkulepitud tähtjaks ülikoolipoolsele superviisorile.
- **Praktika loetakse arvestatuks** kui on täidetud järgmised tingimused:
 - üliõpilase praktika kohta on vormistatud enne praktika algust kolmepoolselt allkirjastatud praktikaleping koos praktikaplaaniga (vt punkt 4);
 - üliõpilane on esitanud elektroonselt ülikoolipoolsele praktika superviisorile peale praktika lõppemist (praktikabaasipoolse juhendaja poolt digiallkirjastatud) praktika aruande, mis sisaldab klienditöö, supervisiooni ja kovisiooni päevikut ja praktikabaasipoolse juhendaja vormikohast tagasisidet;
 - praktikabaasipoolselt juhendajalt on instituuti laekunud (elektroonselt praktika koordinaatorile ja praktika aruande lisana ülikoolipoolsele superviisorile) allkirjastatud tagasisideküsimustik (vt lisa 2);
 - üliõpilane on aktiivselt osalenud ülikoolipoolsetes rühmasupervisioonides (osalemine 90%, esitlenud supervisioonis oma klienditöid, läbi töötanud praktika sihtgruppi käsitlevat erialakirjandust);
 - praktikabaasipoolne juhendaja ja ülikoolipoolne praktika superviisor on hinnanud praktika ülesanded täidetuks ja praktika sooritatuks;
 - praktika arvestus toimub praktika kaitsmisena, mille konkreetsem vorm lepatakse kokku supervisioonirühmas.

Kui need tingimused on täidetud, teeb ülikoolipoolne superviisor või praktika koordinaator praktika sooritamise kohta sissekande arvestuslehele.

3. PRAKTIKABAASIPOOLNE JUHENDAJA

Praktikabaasipoolne juhendaja aitab üliõpilasel enne praktika alustamist tutvuda praktikabaasi eesmärkide, põhitegevuste ja sisekorraga ning praktika läbiviimise võimaluste ja vajalike dokumentidega (nt asutuse põhikiri, töösisekorra-eeskiri, asjaajamiskord, personalipoliitika, eetilised normid ja majandamisreeglid). Praktikabaasipoolne juhendaja lähtub praktikalepingust (vt punkt 4) ning:

- toetab üliõpilast praktika sisulisel ettevalmistamisel ja individuaalse praktikaplaani koostamisel (vt punkt 4);
- loob võimalusi praktika ülesannete täitmiseks ja on kursis üliõpilase tegevusega praktikal;
- annab üliõpilasele võimaluse iseseisvalt tegutseda;
- kaasab üliõpilase meeskonnatöösse;
- nõustab ja konsulteerib praktikat puudutavates küsimustes;
- kinnitab allkirjaga praktika aruande ning arutab üliõpilasega praktika sooritamist ja praktika aruannet;
- täidab praktika lõppedes praktika tagasiside küsimustiku arvutis ning edastab täidetud eksemplari e-posti teel praktika koordinaatorile (kontakt toodud käesoleva juhendi punktis 7) ja üliõpilasele praktika aruandele lisamiseks. Tagasiside küsimustiku vorm on toodud lisa 2. Tagasiside küsimustik on failina allalaetav aadressilt <http://www.tlu.ee/lti> õppetöö praktika osast. Vajadusel edastab praktika koordinaator tagasiside küsimustiku praktikabaasipoolsele juhendajale e-posti teel.

Praktikat puudutavad küsimused, arvamused saata otse TLÜ loodus- ja terviseteaduste instituudi kunstiteraapiate eriala praktika koordinaatorile (kontakt toodud käesoleva juhendi punktis 7).

4. PRAKTIKALEPING

Praktikaleping on praktika läbiviimisega seonduvaid üksikasju käsitlev dokument, mis koosneb kolmest osast:

- lepingu põhiosa;
- lepingu lisa 1: individuaalne praktikaplaan;
- lepingu lisa 2: eriala praktikajuhend;
- muud lisad vastavalt praktika lepingu vormile.

Leping sõlmitakse praktikabaasi, ülikooli ja üliõpilase vahel. Leping sõlmimise algatamiseks edastab üliõpilane praktika koordinaatorile e-posti teel (kontakt toodud käesoleva juhendi punktis 7) järgmised andmed:

- oma nime, isikukoodi, telefoninumbri ja postiaadressi;
- praktikabaasi nimetuse ja aadressi (praktikabaasi valik on eelnevalt kooskõlastatud ülikoolipoolse praktika superviisoriga);
- praktika alustamise ja lõpetamise kuupäevad.

Järgnevalt saab üliõpilane praktika koordinaatorilt ülikooli poolt digitaalselt allkirjastatud lepingu põhiosa. Seejärel koostab üliõpilane koostöös praktikabaasipoolse juhendaja ja ülikoolipoolse superviisoriga **individuaalse praktikaplaani** (edaspidi: praktikaplaan). Praktikaplaan koostatakse lähtudes üliõpilase õpieesmärkidest ja praktikabaasi võimalustest. Praktikaplaanis tuuakse ära: praktika eesmärgid, sihtgrupp, praktika teemad ja tegevused ning praktika ajakava (vt lisa 1).

Nii praktikaplaan kui ka praktikaleping allkirjastatakse praktikabaasipoolse juhendaja ja üliõpilase poolt digitaalselt. Juhul, kui digitaalse allkirjastamise võimalus puudub, võtab üliõpilane praktikaplaani kolmele eksemplarile praktikabaasi-poolselt juhendajalt allkirjad ning lisab selle lepingu põhiosa kolmele eksemplarile. Üliõpilane allkirjastab praktikalepingu kõik kolm eksemplari ning võtab neile asutuse esindaja allkirjad. Lepingu ühe eksemplari (põhiosa koos praktikaplaaniga) tagastab üliõpilane praktika koordinaatorile. Praktikaplaani esitab üliõpilane ka ülikoolipoolsele juhendajale supervisioonitunnis.

Praktikaleping vormistatakse praktika II ja III puhul semestri esimese kuu jooksul, praktika I puhul semestri teise kuu jooksul.

Vajadusel tuleb üliõpilasel tagada asjakohaste dokumentide olemasolu praktika toimumise ajal vastavate sihtrühmadega töötamisel (tervisetõend, karistusregistri väljavõte jms) tulenevalt praktika asutuse töösisekorra eeskirjadest.

NB! Klienditööd saab praktikabaasis alustada praktikalepingu koostamise kuupäevast alates. Enne praktikalepingu koostamise kuupäeva tehtud klienditunde praktika mahu täitmisel ei arvestata.

5. PRAKTIKA ARUANNE

Praktikant täidab praktika ajal klienditöö päevikut (lisa 3) ja supervisiooni päevikut (lisa 4) ning osaleb kovisioonirühmas (milles on 3-5 kursusekaaslast), mille kohtumised dokumenteeritakse kovisiooni päevikus (lisa 5). Praktika kohta kirjutab praktikant praktika aruande. Korrektselt vormistatud ja praktikabaasipoolse juhendaja poolt kinnitatud praktikaaruanne esitatakse elektroonselt ülikoolipoolsele superviisorile läbivaatamiseks enne praktika kaitsmist.

Praktika III puhul sisaldab praktikaaruanne eraldi osana juhtumianalüüsi. Juhtumianalüüsi vormistamise juhised on toodud lisa 6. Juhtumianalüüsis peavad olema kajastatud loovterapeut, tase 7 kompetentsid (vt kutsestandardit Kutsekoja kodulehelt <https://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10543799> ning hindamisstandard ELTÜ kodulehelt <http://www.loovteraapiad.ee/hindamisjuhendid.html>, vorm H3: Loovteraapia kohustuslike kompetentside hindamisleht).

Sisulised nõuded praktika aruandele. Soovitav on läbiviidud tööülesanded enda jaoks põhjalikult dokumenteerida, see lihtsustab praktika lõppedes praktikaaruande koostamist. Kui praktika sooritatakse mitmes asutuses, siis esitatakse iga asutuse kohta eraldi aruanne.

Eetilised nõuded praktika aruandele. Klienditöö kajastamisel ei tohi klient olla tuvastatav ei nime ega kirjelduse järgi. Tuleb järgida praktikabaasi töösisekorra eeskirju, s.h. eetikanõudeid ja jälgida, et esitatud faktid ja esitusstiil ei kahjustaks asjaosalisi. Vt ka Eesti Loovteraapiate Ühingu eetikakoodeksit (<http://www.loovteraapiad.ee/eetikakoodeks.html>).

Vormistuslikud nõuded praktika aruandele. Praktika aruanne algab tiitellehega ja koosneb järgmistest osadest:

- **Praktikabaasi tutvustus**, kus tuuakse ära a) praktikabaasi lühikirjeldus (asutuse töö- ja ravikeskkond, kunstiteraapiate läbiviimise võimalused ja senine sellealane kogemus asutuses, kunstiteraapiate osa personali tööprotsessis ja kunstiteraapiate potentsiaalsed

- kliendid/patsiendid) ning b) tegevused, mille kaudu praktikabaasi tundma õpiti (osalemine meeskonnatöös, koosolekutel, tutvumine dokumentatsiooniga jms). Maht 2 lk (kirjafont Times New Roman, tähesuurus 12, reavahe 1,5).
- **Kokkuvõtte klienditööst**, kus kirjeldatakse oma terapeutilisi põhimõtteid lähtudes loovteraapia spetsialiseerumissuuna rakendamise teoreetilistest alustest ja senistest uurimistulemustest selle sihtgrupi puhul; tuuakse näiteid praktikast ning analüüsitakse oma tegevust ja õppimiskogemust praktikabaasis ja supervisioonis. Maht ilma viideteta 3 lk (kirjafont Times New Roman, tähesuurus 12, reavahe 1,5). Praktika III puhul seotakse see osa juhtumianalüüsiga (vt vormistamise üldisi nõudeid lisa 6).
 - **Klienditöö päevik** (lisa 3), kus tabeli vormis tuuakse ära läbiviidud klienditöö seansside lühikirjeldused (kirjafont Times New Roman, tähesuurus 10, reavahe 1,0).
 - **Supervisiooni päevik** (lisa 4), kus tabeli vormis tuuakse ära ülikooli juures ja praktikabaasis toimunud supervisioonid koos lühikese teemade ja õppimiskogemuse kirjeldusega. Supervisioonis osalemine on kohustuslik.
 - **Kovisiooni päevik** (lisa 5) tabeli vormis tuuakse ära kokkuvõtted väikerühma kohtumistest (fikseeritud väikerühm, milles osaleb 3-5 kursusekaaslast, semestris vähemalt neli kohtumist).

Praktika aruande vormistamisel järgida kunstiteraapiate eriala magistritööde koostamise juhendit, mis on kättesaadav loodus- ja terviseteaduste instituudi kodulehelt.

6. PRAKTIKA KAITSMINE

Praktikad lõpevad praktika kaitsmisega supervisioonirühmas, mille vorm lepatakse kokku superviisoriga. Korrektselt vormistatud praktika aruanne esitatakse aruteluks ja allkirjastamiseks praktikabaasipoolsele juhendajale. Allkirjastatud aruanne esitatakse ülikoolipoolsele superviisorile läbivaatamiseks enne praktika kaitsmist.

7. MÄRKUSED

Kui praktikaga seonduvalt tekib ettepanekuid, probleeme või küsimusi, siis kontakteeruda kunstiteraapiate eriala praktika koordinaatoriga:

Kati Usin

Tallinna Ülikooli loodus- ja terviseteaduste instituut

Räägu 49, Tallinn 10133

Tel: 6391752

E-post: kati.usin@tlu.ee

LISA 1 (Praktikaplaani näidis)

Individuaalne praktikaplaan (näidis)

Üliõpilase nimi:

Praktikabaas:

Praktika toimumise aeg: (pp.kk.aaaa) – (pp.kk.aaaa)

Juhendaja (nimi, ametikoht, kontakt):

Ülikoolipoolne superviisor:

Eesmärk	Teema	Tegevused	Aeg
Tutvuda asutuse töö- ja ravikeskkonnaga ning selgitada välja kunstiteraapiate läbiviimise võimalused	Ülevaate saamine praktikabaasiks olevast asutusest	Tutvumine praktikabaasi töökorraldusega (s.h. seda puudutavate dokumentidega), nimetada läbitöötatavad dokumendid, kavandatud praktikaalased kohtumised. Kirjeldada, kuidas tutvutakse kunstiteraapiate rakendamise võimalustega ja seniste sellealaste kogemustega asutuses. Nimetada orienteeruv ajaline maht tundides.	veebbruar
Õppida tundma personali tööprotsessi. Õppida tundma potentsiaalseid kliente/patsiente.	Meeskonnatöö ja tegevustega tutvumine	Nimetada võimalusi tööprotsessi vaatluseks, tööalasteks vestlusteks, osalemiseks koosolekutel jms. Nimetada orienteeruv ajaline maht tundides.	veebbruar
Süvendatud teadmiste ja kogemuste saamine konkreetse kliendigrupiga	Praktika kliendigrupi määratlemine	Lähtudes praktikandi teadmistest, oskustest ja huvist konkretiseeritakse koos praktikabaasipoolse juhendajaga praktika sihtgrupiks olev kliendigrupp (nimetada). Kliendigrupist lähtuva kirjanduse läbitöötamine (tuua mõned oluliste allikate viited). Nimetada orienteeruv ajaline maht tundides.	veebbruar
Rakendada muusikateraapia/visuaal-kunstiteraapia/tantsu- ja liikumisteraapia meetodeid ja tehnikaid väikese rühmaga	Rühmatöö	Nimetada tegevused klientide valimiseks koos praktikabaasipoolse juhendajaga ja planeeritav rühma suurus. Tegevused teraapiaseansside ettevalmistamiseks, läbiviimiseks ja dokumenteerimiseks. Nimetada planeeritavate rühmatööde maht	Veebruar-aprill

		praktika kogumahust (sh rühmatöö vaatluse maht).	
Pikema teraapiaprotsessi läbiviimine	Individaaltöö	Kliendi/klientide valimine koos praktikabaasi-poolse juhendajaga. Nimetada tegevused seansside ettevalmistamiseks, teraapia läbiviimiseks, dokumenteerimiseks. Nimetada planeeritava individaaltöö maht praktika kogumahust (sh vaatluse maht).	märts-juuni
Avatud stuudiotöö	Rühmatöö	Nimetada tegevused stuudio keskkonna kujundamiseks, tutvustuse koostamiseks ja stuudiotöö läbiviimiseks. Nimetada planeeritava stuudiotöö maht praktika kogumahust (sh vaatluse maht).	aprill-mai

Praktikant (*allkiri ja kuupäev*):

Juhendaja (*allkiri ja kuupäev*):

Ülikoolipoolne superviisor (*allkiri ja kuupäev*):

LISA 2 (Praktika tagasiside küsimustik)

**TLÜ loodus- ja terviseteaduste instituudi
kunstiteraapiate eriala üliõpilase praktika tagasiside küsimustik**
(täidab asutusepoolne praktika juhendaja)

Üliõpilase nimi:

Praktika juhendaja nimi, ametikoht:

Asutus:

	Hindamiskriteerium	Hinnang ja selgitus/ Ei ole võimalik hinnata
1.	Teraapiasuhte loomine ja hoidmine	
2.	Kliendi seisundi hindamine	
3.	Teraapia eesmärkide ja sekkumistasandi määratlemine, sekkumise planeerimine	
4.	Loovteraapia sekkumismeetodite ja tehnikate valdamine	
5.	Teraapiaprotsessi analüüs ja tulemuse hindamine	
6.	Teoreetilised teadmised lähtudes loovteraapia praktika sihtgrupist	
7.	Koostöö ja suhtlemine kolleegidega	
8.	Klientide tagasiside praktikandi tööle	
Veel midagi:		
9.		
	Üldhinnang praktika ülesannete täitmise ja praktika sooritamise kohta	

.....
Praktikabaasipoolne juhendaja allkiri

.....
Kuupäev (pp/kk/aaaa)

Täname Teid koostöö eest!

KLIENDITÖÖPÄEVIK

Üliõpilase nimi:

Praktikabaasi nimi:

Praktikabaasipoolse juhendaja nimi:

Kuupäev, kellaeg, kestus (ak tundi)	I/R/P/S*	Nimetähis	Seisund/diagnoos, üldine eesmärk	Seansi eesmärk/teema sekkumise tasand	Meetod, tehnika lähtudes eesmärgist/teemast	Tulemus lähtudes eesmärgist/teemast

* I=Individaalklient/ R=Rühmatöö/ P=Paari- või peretöö/ S=Avatud stuudio

Tunnid kokku:ak. tundi

sealhulgas

individaalkliendid ak. tundi**rühm** ak. tundi**paari- või peretöö** ak. tundi**avatud stuudio** ak. tundi

Kuupäev:

Praktikabaasipoolse juhendaja allkiri:

LISA 4 (Supervisiooni päevik)

SUPERVISIOONI PÄEVIK

Üliõpilase nimi:

Praktikabaasipoolse superviisori/juhendaja nimi ja ametikoht:

Praktikabaas:

Ülikoolipoolse superviisori/juhendaja nimi:

Kuupäev, kellaeg	Kestus (ak tundi)	Osalemine jah/ei	Teema ja õppimiskogemus

Tunnid kokku:ak. tundi

Kuupäev:

Praktikabaasipoolse superviisori/juhendaja allkiri:

Kuupäev:

Ülikoolipoolse superviisori/juhendaja allkiri:

LISA 5 (Kovisioonirühma päevik)

KOVISIOONIRÜHMA PÄEVIK

Üliõpilase nimi:

Kovisioonirühma liikmed:

Kuupäev, kellaeg	Kestus (ak. tundi)	Osalejad	Teemad ja õppimiskogemus

Tunnid kokku:ak. tundi

LISA 6 (Juhtumianalüüs)

Kunstiteraapiate juhtumianalüüsi struktuur

Klienditöö juhtumianalüüsiks valida asutuses läbiviidud praktikast üks klient/rühm/pere/paar (edaspidi: klient). Juhtumianalüüsile võib panna juhtumit iseloomustava pealkirja.

Kliendi andmed

- Vanus, sugu.
- Suunamise/pöördumise põhjus, probleem, seisund.
- Kliendi tugevused, mis soodustavad olukorraga toimetulekut.
- Kunstiteraapilise sekkumise vajadus ja sobivus.
- Taustaandmed: kui kaua probleem, seisund on kestnud; varasem ravi ja kokkupuude kunstide ja kunstiteraapiatega; samaaegselt toimuv muu sekkumine (näiteks medikamentoosne ravi, psühholoogiline nõustamine, füsioteraapia), muu asjasse puutuv teave.

Teraapia eesmärgid

- Üldised ravi eesmärgid ning kliendi eesmärgid ja ootused kunstiteraapiale; selgitused, kuidas eesmärgid määratleti.
- Sõltuvalt kliendist/olukorrast vajadusel ka kliendiga seotud isikute ootused kunstiteraapiale.

Teoreetiline taust ja lähenemise tõenduspõhisus

- Spetsialiseerumissuunast lähtuvad loovteraapia lähenemise põhimõtted kliendi sihtgrupi puhul (viited).
- Kliendi sihtgrupiga seotud uurimistulemused (viited).

Sekkumise eetika

- Vastavus ELTÜ eetikakoodeksile ja praktikabaasi eetilistele nõuetele.
- Teraapias valminud kunstitööde ja loomingulise eneseväljenduse eetiline käsitlemine.
- Kuidas tagati, et sekkumine ei kahjustaks klienti?
- Kuidas kasutati supervisiooni sekkumise eetika tagamiseks?

Teraapiaprotsessi struktureeritud lühikirjeldus ja analüüs lähtudes käsitletava juhtumi ajalisest ja sisulisest loogikast, mis annab ülevaate

- teraapiakeskkonnast (koht, vahendid);
- teraapia kestusest, kohtumiste arvust (planeeritud ja tegelik) koos selgitustega;
- teraapiasuhte loomisest ja dünaamikast teraapia jooksul, kolmiksuhte (terapeut-klient-looming) toimimisest;
- eesmärkidest lähtuva(te)st sekkumistasandi(te)st;
- rakendatud sekkumismeetoditest ja -tehnikatest koos põhjendusega (võimalusel viited);
- teraapiaprotsessi dünaamikast koos selgitustega, mille põhjal tehti järeldused;

- muutustest kliendi seisundis koos selgituste ja teraapiaprotsessis rakendatud hindamismeetodite kirjeldusega (võimalusel viited);
- teraapia tulemustest koos selgitustega, kuidas tulemusi määratleti ja/või millega hinnati/mõõdeti.

Hinnang teraapia tulemustele

- Tulemuste vastavus püstitatud eesmärgile. Mis aitas tulemust saavutada? Millised protsessivälised tegurid võisid mõjutada tulemust? Kui oodatud muutust ei toimunud, siis selgitada, millega see on/võib olla seotud ja mida see antud juhtumi kontekstis tähendab.
- Teraapia eetilised aspektid. Kui oli eetilisi dilemmasid, siis kuidas need lahendati?

Kriitiline enesehinnang kirjeldatud juhtumist lähtudes

- edukogemused
- õppimiskogemused
- arenguülesanded

Lisad

- tööle võib lisada juhtumi protsessi mõistmiseks hädavajalikke dokumente, pilte jms kui nende kasutamiseks on olemas vajalikud load (sellekohane märge teha tekstis, vajadusel olla valmis esitama kirjalik luba).

Juhtumianalüüsi maht on 10 lk (ilma tiitellehe ja lisadeta). Juhtumianalüüsi ja viidete vormistamisel lähtuda magistritöö vormistamise juhendist (leitav loodus- ja terviseteaduste instituudi kodulehelt).

Juhtumeid käsitletakse ja juhtumianalüüsi teostamist juhendatakse supervisioonitundides.

LISA 7 (Kunstitöö kasutamise kokkulepe)

Kunstitöö kasutamise kokkulepe

Luban kasutada oma teraapias valminud kunstitöid järgmistel eesmärkidel:

..... koolituses

..... publikatsioonis

..... teadustöös

..... näitusel

.....

Minu tööde kasutamisel on tagatud konfidentsiaalsus. Minu nime ei avalikustata.

Kunstitöö autor

Nimi

.....
allkiri

.....
Kuupäev

Kunstitöö kasutaja

Nimi

.....
allkiri

LISA 8 (Kliendi nõusolek)

Loovteraapia praktikas osalemise ja loovtööde kasutamise kokkulepe

Palun Teil osaleda kunstiteraapiate eriala praktikas. Praktika tulemustest esitan Tallinna Ülikooli loodus- ja terviseteaduste instituuti kirjaliku praktika aruande, kus Teie nimi on muudetud ning andmed esitatud selliselt, et nende järgi ei ole Teie isik äratuntav.

Praktikas osaleja nõusolek

Olen nõus praktika protsessi õppeotstarbelise jäädvustamisega (nõusolekul kirjutage punktiirile „jah“):

- Tegevuste/kunstitööde pildistamine protsessi analüüsiks;
- Piltide kasutamine praktika aruandes ja praktika aruande esitlusel loodus- ja terviseteaduste instituudis;

- Seansside helisalvestamine protsessi analüüsiks;
- Helisalvestiste kasutamine praktika aruandes ja praktika aruande esitlusel loodus- ja terviseteaduste instituudis;

- Seansside videosalvestamine protsessi analüüsiks;
- Videosalvestiste kasutamiseks praktika aruandes ja praktika aruande esitlusel loodus- ja terviseteaduste instituudis.

Praktika läbiviija:

TLÜ Loodus- ja terviseteaduste instituudi kunstiteraapiate magistriõppe

üliõpilane Allkiri

Kuupäev

Praktikas osaleja:

Nimi Allkiri

Kuupäev

LISA 9 (Lapsevanema/hooldaja nõusolek)

Lugupeetud lapsevanem/hooldaja

Palun luba Teie pojaga/tütrega/hoolealusega kunstiteraapiate eriala praktika läbiviimiseks. Praktika tulemustest esitan Tallinna Ülikooli loodus- ja terviseteaduste instituuti kirjaliku praktika aruande, kus Teie poja/tütrel/hoolealuse nimi on muudetud ning andmed esitatud selliselt, et nende järgi ei ole Teie poeg/tütar/hoolealune äratuntav.

Lapsevanema/hooldaja nõusolek

Luban oma pojal/tütrel/hoolealusel (kirjutage nimi)
osaleda kunstiteraapiate eriala praktikas.

Olen nõus praktika protsessi õppeotstarbelise jäädvustamisega (nõusolekul kirjutage punktiirile „jah“):

..... Tegevuste/kunstitööde pildistamine protsessi analüüsiks;
..... Piltide kasutamine praktika aruandes ja praktika aruande esitlusel loodus- ja terviseteaduste instituudis;

..... Seansside helisalvestamine protsessi analüüsiks;
..... Helisalvestiste kasutamine praktika aruandes ja praktika aruande esitlusel loodus- ja terviseteaduste instituudis;

..... Seansside videosalvestamine protsessi analüüsiks;
..... Videosalvestiste kasutamiseks praktika aruandes ja praktika aruande esitlusel loodus- ja terviseteaduste instituudis.

Praktika läbiviija:

TLÜ Loodus- ja terviseteaduste instituudi kunstiteraapiate magistriõppe

üliõpilane Allkiri

Kuupäev

Lapsevanem/hooldaja:

Nimi Allkiri

Kuupäev